

Vergaderjaar 2014–2015

19 637

Vreemdelingenbeleid

33 625

Hulp, handel en investeringen

Nr. 1902

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 oktober 2014

Uw Kamer heeft mij op 1 oktober jongstleden verzocht informatie te verstrekken over het beleid voor asielzoekers naar landen waar ebola heerst en over het beleid voor migranten die naar Nederland komen uit landen waar ebola heerst. Met deze brief kom ik aan uw verzoek tegemoet.

Op grond van de huidige omstandigheden en de informatie die mij ter beschikking staat, ben ik van mening dat het niet nodig is bijzonder toelatings- en terugkeerbeleid te formuleren voor asielzoekers die uit de landen komen waar ebola heerst en voor migranten die naar de betreffende landen terugkeren. Uiteraard zijn er in de uitvoeringspraktijk wel de nodige maatregelen getroffen. Hierna licht ik een en ander graag toe.

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu volgt de vrijwel dagelijkse updates van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). De WHO adviseert op dit moment geen reis- of handelsbeperkingen vanwege de ebola-uitbraak. De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft uw Kamer uitgebreid over de ebola-problematiek geïnformeerd in antwoord op schriftelijke vragen van het lid-Van Klaveren¹. De Internationale Organisatie voor Migratie ondersteunt vreemdelingen die naar landen willen terugkeren waar ebola heerst op gebruikelijke wijze.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ) ontraadt momenteel alle reizen naar Liberia, Sierra Leone en Guinee. Het reisadvies geldt niet zozeer vanwege een verhoogd risico op besmetting, maar omdat de veiligheidssituatie voor de reiziger in het geding kan zijn. Hierbij kunt u denken aan: toegenomen sociale onrust, binnenlandse reisbeperkingen, gesloten grensovergangen, geannuleerde vluchten en mogelijk geen of een zeer beperkte toegang tot medische zorg. Het reisadvies van BZ voor Liberia, Sierra Leone en Guinee heeft niet automatisch tot gevolg dat het

¹ Aangangsel Handelingen II 2013/14, nr. 2833.

vreemdelingenbeleid moet worden aangepast. Het doel, het kader en de afwegingen van beide verschillen van elkaar.

In gerechtelijke procedures brengen vreemdelingen in toenemende mate naar voren dat zij niet kunnen terugkeren vanwege de uitbraak van ebola. Vooral nog wordt dit door rechtbanken niet gehonoreerd, aangezien geen sprake is van een direct levensbedreigende situatie voor elke persoon die naar de betreffende landen terugkeert. De drempel die door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is aangelegd om een beroep op artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens wegens medische omstandigheden te doen slagen, ligt hoog. Het moet aanmerkelijk zijn dat een gevaar voor lijf en leden volgt; de enkele mogelijkheid is onvoldoende.

Met uitzondering van België is het beleid in andere Europese landen om reden van de ebola-uitbraak niet gewijzigd. De landen zien in het algemeen geen beletselen voor gedwongen terugkeer. In de praktijk worden vreemdelingen daadwerkelijk naar de betreffende landen uitgezet.

Uitvoeringsmaatregelen

Bij alle vreemdelingenketenpartners is aandacht voor de ebola-uitbraak. Aan de grens zijn speciale handelingsprotocollen in werking gesteld en draaiboeken beschikbaar conform de Wet Preventieve Geneeskunde ten aanzien van reizigers. De medewerkers van de Koninklijke Marechaussee hebben instructies gekregen over hoe zij in voorkomende gevallen moeten handelen. De medische hulpdiensten op Schiphol hebben de beschikking over de benodigde (hulp)middelen. Vreemdelingen die naar landen worden uitgezet waar ebola heerst, krijgen conform de richtlijnen een folder uitgereikt. De Schipholmedewerkers moeten daarop toezien.

De landen waar ebola heerst, hebben ook zelf maatregelen aan de grens getroffen. Er worden temperatuurmetingen verricht bij iedereen die het land binnenkomt en het land verlaat.

De kans dat het ebola-virus zich via de instroom van asielzoekers in Nederland ongecontroleerd zal verspreiden, wordt als zeer beperkt ingeschat. Evengoed zijn medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst, de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) en het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers verzocht om personen met hoge koorts, die korter dan drie weken geleden vanuit Guinee, Sierra Leone, Liberia of Nigeria naar Nederland zijn gekomen, direct onder de aandacht van de medewerkers van het Gezondheidscentrum Asielzoekers (GCA) te brengen. Het GCA heeft hun medewerkers hiervan op de hoogte gesteld. Overigens is de jaarlijkse instroom van asielzoekers uit de betreffende landen relatief gering. Ook de caseload van de DT&V is voor de meest getroffen landen gering.

De Nederlandse overheid volgt de ontwikkelingen op de voet. Zoals gezegd, leiden de huidige omstandigheden niet tot het wijzigen van het toelatings- of terugkeerbeleid. Mocht hierin verandering komen, zal ik uw Kamer daarover uiteraard berichten.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven